

Warszawa, 11/04/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-585283-III/08/DU

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani
Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Minister

Przepis z art. 29 ust.1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.) nakłada na organ prowadzący szkołę obowiązek zapewnienia szkole podstawowych warunków do realizacji przez nauczyciela zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. W świetle art. 29 ust. 2 nauczycielowi przysługuje wyposażenie jego stanowiska pracy, umożliwiające realizację dydaktyczno-wychowawczego programu nauczania. Jednocześnie przepis z ust. 3 tego artykułu zobowiązuje ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w odniesieniu do szkół artystycznych - ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określenia, w drodze rozporządzenia, podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań i programów, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględniając konieczność realizacji przez szkoły zadań statutowych oraz realizacji przez nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Do tej pory Minister Edukacji Narodowej nie wykonał delegacji z ust. 3. W chwili obecnej nie obowiązuje już zarządzenie Ministra Oświaty i Wychowania z dnia 30 lipca 1982 r. w sprawie określenia podstawowych warunków do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (Dz. Urz. MOiW Nr 10, poz. 93 oraz Dz. Urz. MEN z 1991 r. Nr 2, poz. 9). Zarządzenie utraciło moc obowiązującą na podstawie art. 16 noweli Karty Nauczyciela z dnia 18 lutego 2000 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 239 ze zm.).

Brak jednoznacznych i powszechnie obowiązujących uregulowań dotyczących np. wyposażenia szkół w środki dydaktyczne umożliwiające realizację zadań statutowych szkoły, czy też podstawowego pakietu przysługujących nauczycielom przyborów, materiałów, odzieży ochronnej itp. powoduje, że w niektórych placówkach szkolnych istnieją zaniedbania w tym zakresie. Świadczy o tym korespondencja nauczycieli kierowana do Rzecznika.

Pragnę podkreślić, że z podobnymi problemami nie mamy do czynienia w przypadku szkół artystycznych. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 12 marca 2001 r. wydał rozporządzenie w sprawie określenia podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły artystyczne zadań statutowych i programów oraz realizacji przez nauczycieli tych szkół zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (Dz.U.Nr 26, poz.290). Rozporządzenie wymienia warunki, jakie powinny spełniać pomieszczenia i obiekty szkolne niezbędne do realizacji przez szkoły artystyczne zadań statutowych, oraz określa tryb wyposażania szkoły w środki dydaktyczne, a także wyposażenie, jakie przysługuje nieodpłatnie każdemu nauczycielowi.

Należy podkreślić, że zawarte w wyżej powołanym przepisie Karty Nauczyciela upoważnienie do wydania przepisów wykonawczych nakłada na ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania obowiązek wydania stosownego aktu wykonawczego. Zaniechanie działań w tym zakresie może być uznane za naruszające art. 149 ust. 2 zd. pierwsze Konstytucji RP, zgodnie z którym minister kierujący działem administracji rządowej wydaje rozporządzenia, co odnosi się w szczególności do takich rozporządzeń, których wydanie jest obligatoryjne. Należy ponadto wskazać, że niewydanie aktów wykonawczych do ustawy może prowadzić do odpowiedzialności odszkodowawczej państwa za zaniechanie legislacyjne na podstawie art. 417¹ § 4 Kc.

Obowiązek zapewnienia szkole warunków do realizacji przez nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych spoczywa na wójcie, burmistrzu, prezydencie miasta, zarządzie powiatu i województwa (art. 91d pkt 2 Karty Nauczyciela). Brak rozporządzenia przy istniejącej wielości organów prowadzących szkoły może doprowadzić do braku niezbędnej spójności w działaniach, podejmowanych w celu zapewnienia warunków koniecznych do realizacji przez szkoły zadań statutowych, a zatrudnionym w nich nauczycielom warunków do prawidłowej realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Z tego względu, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), uprzejmie proszę Panią Minister o wydanie stosownego rozporządzenia w oparciu o delegację ustawową z art. 29 ust. 3 Karty Nauczyciela.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich